II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2023/903 VAN DE COMMISSIE

van 2 mei 2023

tot invoering van preventieve maatregelen ten aanzien van bepaalde producten van oorsprong uit Oekraïne

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2022/870 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 inzake tijdelijke handelsliberaliseringsmaatregelen ([1]), en met name artikel 4, lid 9,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Naar aanleiding van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne sinds 24 februari 2022 heeft de Europese Unie, ter ondersteuning van de Oekraïense economie, bij Verordening (EU) 2022/870 handelsliberaliseringsmaatregelen ingevoerd als aanvulling op de handelsconcessies die op Oekraïense producten van toepassing zijn krachtens de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds ([2]) (hierna "de associatieovereenkomst" genoemd). Met name artikel 1 van Verordening (EU) 2022/870 voorziet onder meer in de opschorting van alle tariefcontingenten die in bijlage I-A bij de associatieovereenkomst zijn vastgesteld. In dat artikel is ook bepaald dat de onder die contingenten vallende producten zonder douanerechten uit Oekraïne in de Unie mogen worden ingevoerd.

(2) De Russische aanvalsoorlog heeft ook de toegang van Oekraïne tot zijn havens aan de Zwarte Zee ernstig beperkt en aldus het land belet zijn producten naar de rest van de wereld uit te voeren en de producten in te voeren die het nodig heeft. Om bedreigingen voor de mondiale voedselzekerheid te voorkomen en de totstandbrenging van verbindingen tussen Oekraïne met de Unie te ondersteunen, heeft de Commissie het opzetten van alternatieve vervoersroutes (hierna "solidariteitscorridors tussen de EU en Oekraïne" genoemd) vergemakkelijkt om bilaterale handel en de toegang van Oekraïne tot de wereldmarkten mogelijk te maken ([3]).

([1]) Verordening (EU) 2022/870 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 inzake tijdelijke handelsliberaliseringsmaatregelen boven op de handelsconcessies die op Oekraïense producten van toepassing zijn krachtens de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds (PB L 152 van 3.6.2022, blz. 103).

([2]) PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3.

([3]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Een actieplan voor solidariteitscorridors tussen de EU en Oekraïne om de uitvoer van landbouwproducten uit Oekraïne en de bilaterale handel met de EU te faciliteren" (COM(2022) 217 final).

(3) Dankzij gezamenlijke inspanningen van de lidstaten, met name Polen, Slowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije, alsook de inspanningen van Oekraïne, Moldavië, andere internationale partners en de Commissie, zijn de solidariteitscorridors tussen de EU en Oekraïne een reddingslijn geworden voor de Oekraïense economie en een nieuwe verbinding met de Unie, en dienen zij tegelijkertijd om een wereldwijde voedselcrisis te voorkomen ([4]).

(4) Hoewel de afgelopen maanden veel verbeteringen zijn gerealiseerd, zijn er nog steeds aanzienlijke logistieke knelpunten. Zo blijft de infrastructuur ontoereikend om de toename van het verkeer op te vangen, met name aan de grenzen tussen Oekraïne en de lidstaten. Ook is er nog steeds dringend behoefte aan uitrusting en is de capaciteit schaars, wat leidt tot hoge logistieke kosten, terwijl daarnaast het risico groot is dat de maximale capaciteit van de opslagfaciliteiten in de desbetreffende lidstaten snel bereikt wordt. De connectiviteit moet dan ook dringend worden verbeterd door de doorvoer beter te coördineren, de infrastructuur te versterken en de totale logistieke kosten te verlagen, zodat tarwe, mais, raapzaad (koolzaad) en zonnebloempitten van oorsprong uit Oekraïne bestemmingen verder in de Unie en daarbuiten kunnen bereiken wanneer dat nodig is.

(5) Als gevolg van de hierboven beschreven hoge logistieke kosten en knelpunten is de invoer uit Oekraïne in de dichtbij Oekraïne gelegen lidstaten toegenomen. Die invoer leidt tot een verzadiging van de opslagcapaciteit en de logistieke ketens in met name Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië en Slowakije. Deze omstandigheden hebben gevolgen voor de economische levensvatbaarheid van lokale producenten in die lidstaten. Op basis daarvan is de Commissie van oordeel dat sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die gevolgen kunnen hebben voor de lokale producenten in de Unie. Gezien de urgentie van de situatie en de dringende noodzaak om deze kwestie aan te pakken, is een onderzoek uit hoofde van Verordening (EU) 2022/870 in dit stadium niet mogelijk. In het licht van deze omstandigheden is de Commissie derhalve van oordeel dat onmiddellijk optreden noodzakelijk is in de vorm van preventieve maatregelen overeenkomstig artikel 4, lid 9, van die verordening.

(6) Behalve ten aanzien van de uitvoering van contracten die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn ondertekend, moet er derhalve voor worden gezorgd dat tarwe, mais, raapzaad (koolzaad) en zonnebloempitten van oorsprong uit Oekraïne, die allemaal wedijveren om dezelfde opslagcapaciteit, uitsluitend in andere lidstaten dan Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië of Slowakije in het vrije verkeer worden gebracht of onder de regeling douane-entrepot, vrije zone of actieve veredeling als bedoeld in Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad ([5]) worden geplaatst.

(7) Deze beperking heeft evenwel geen gevolgen voor het vervoer van die goederen in of via Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië of Slowakije onder de regeling douanevervoer als bedoeld in artikel 226 van Verordening (EU) nr. 952/2013 met als bestemming een andere lidstaat of een land of gebied buiten het douanegebied van de Unie.

(8) De Commissie heeft het in artikel 5, lid 1, van Verordening (EU) 2022/870 bedoelde Comité douanewetboek overeenkomstig artikel 4, lid 9, van die verordening in kennis gesteld.

(9) Om speculatief gedrag door marktdeelnemers te voorkomen, moet deze verordening in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan en van toepassing zijn tot en met 5 juni 2023,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Behalve voor de uitvoering van contracten die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn ondertekend, is het in het vrije verkeer brengen of het onder de regeling douane-entrepot, vrije zone of actieve veredeling plaatsen van de in de bijlage bij deze verordening vermelde producten van oorsprong uit Oekraïne alleen toegestaan in andere lidstaten dan Bulgarije, Hongarije, Polen, Roemenië of Slowakije.

([4]) Tussen mei 2022 en maart 2023 voerde Oekraïne via de solidariteitscorridors tussen de EU en Oekraïne meer dan 63 miljoen ton aan goederen uit, waaronder 32 miljoen ton graan en oliehoudende zaden, waardoor Oekraïne meer dan 26 miljard EUR aan inkomsten ontving. De solidariteitscorridors hebben Oekraïne ook in staat gesteld om bijna 23 miljoen ton aan goederen in te voeren, wat meer dan 48 miljard EUR aan inkomsten voor EU-bedrijven heeft opgeleverd.

([5]) Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en is van toepassing tot en met 5 juni 2023.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 2 mei 2023.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

Productomschrijving	Goederencode
Tarwe	
Tarwe en mengkoren	1001
Mais	
Mais	1005
Raapzaad	
Kool- en raapzaad, ook indien gebroken	1205
Zonnebloempitten	
Zonnebloempitten, ook indien gebroken	1206